

ECONOMIC RELATIONS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA WITH INTERNATIONAL ORGANIZATIONS: DEPENDENCE OR ECONOMIC GROWTH?

RELAȚIILE ECONOMICE ALE REPUBLICII MOLDOVA CU ORGANIZAȚIILE INTERNAȚIONALE: DEPENDENȚĂ SAU CREȘTERE ECONOMICĂ?

CEBOTARI Daniela, studentă, Specialitatea: EMREI

Academia de Studii Economice din Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: cebotari.daniela08@mail.ru

***Abstract:** Although they appeared later than the states, the international organizations experienced a rapid development, both in numerical terms and in the improvement of the structure, methods and means necessary for carrying out the activities. My purpose is to identify the priorities of the Republic of Moldova in the context of international relations, to present the role of International Organizations in the Republic of Moldova and to research projects funded by International Organizations in the Republic of Moldova.*

***Key-words:** International Organizations, priorities, addiction, economical growth, funded projects*

JEL CLASSIFICATION: F63, F43

INTRODUCERE. Deși au apărut mai târziu decât statele, organizațiile internaționale au cunoscut o dezvoltare rapidă, atât sub aspect numeric, cât și al perfecționării structurii, metodelor și mijloacelor necesare pentru desfășurarea activităților.

Importanța cercetării respective rezultă din necesitatea investițiilor, proiectelor finanțate, împrumuturile și ajutoarelor acordate de organizațiile internaționale pentru Republica Moldova. Acest subiect este un element de bază pentru economia Republicii Moldova, de aceea pentru această cercetare mi-am propus următoarele obiective:

- Identificarea organizațiilor internaționale din care Republica Moldova face parte;
- Prioritățile Republicii Moldova în contextul relațiilor internaționale;
- Prezentarea rolului organizațiilor internaționale în Republica Moldova;
- Determinarea proiectelor finanțate de Organizațiile Internaționale în Republica Moldova.

CONȚINUTUL DE BAZĂ. Evoluția relațiilor externe ale Republicii Moldova au început odată cu declararea independenței Republicii, pe 27 august 1991. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene este organul central de specialitate al administrației publice, abilitat să promoveze și să realizeze politica externă a statului. Cele mai importante organizații internaționale din care Republica Moldova face parte sunt: Organizația Națiunilor Unite (ONU), Fondul Monetar Internațional (FMI), Banca Mondială (BM), Conferința pentru Securitate și Cooperare Europeană (OSCE), Consiliul Europei (CoE).

În contextul relațiilor internaționale Republica Moldova consideră drept priorități: revendicarea dreptului de a se manifesta ca partener egal în relațiile interstatale, semnarea tratatelor politice bilaterale cu alte state, integrarea teritorială, obținerea accesului la organisme politice internaționale.

Republica Moldova a aderat la ONU la 2 martie 1992. Imediat după aderare mai multe agenții ale ONU și-au demarat activitatea. Activitatea Republicii Moldova în cadrul ONU a contribuit la dinamizarea prezenței statului nostru în viața internațională, la dezvoltarea și extinderea relațiilor de prietenie și cooperare cu membrii comunității internaționale. De asemenea, Organizația Națiunilor Unite este un partener cheie care susține procesul de naționalizare și finanțează implementarea Obiectivele de Dezvoltare Durabilă în Moldova (Tabelul 1.1.).

Tabelul 1. Finanțarea Obiectivele de Dezvoltare Durabilă în Moldova de către ONU

1 – \$ 149.167	6 – \$ 984.690	12 – \$ 200.250
2 – \$ 246.667	8 – \$ 2.486.478	13 – \$ 488.600
3 – \$ 2.991.734	9 – \$ 3.885.334	15 – \$ 595.930
4 – \$ 374.000	10 – \$ 548.753	16 – \$ 8.078.217
5 – \$ 4.134.337	11 – \$ 209.000	17 – \$ 838.190

Sursa: <https://moldova.un.org/ro/sdgs>

Republica Moldova a devenit membru al FMI la 12 august 1992. BNM, în calitate de agenție fiscală a Republicii Moldova în cadrul FMI, este împuternicită să efectueze, în numele Republicii Moldova, toate operațiunile și tranzacțiile autorizate conform Statutului FMI. Cota Republicii Moldova în FMI constituie 191 milioane dolari sau 0,05% din cota totală, iar puterea de vot este 1.973 de voturi sau 0,08% din total. Republica Moldova și FMI au semnat recent un program de cooperare ce se ridică la 558 milioane de dolari. Noul program de cooperare este implementat pe o perioadă de 3 ani (2020-2023) și datorită acestuia au fost implementate un șir de acțiuni în mai multe domenii: bugetar-fiscal, supravegherea sectorul financiar, guvernanta BNM, reglementarea pieței, statul de drept, combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Republica Moldova a devenit membră a Băncii Mondiale pe data de 12 august 1992. Pentru atingerea obiectivelor de eradicare a sărăciei și promovarea prosperității partajate, Banca Mondială ajută Moldova la îmbunătățirea guvernantei economice, combaterea corupției, modernizarea serviciilor, ameliorarea mediului de afaceri și investirea în aptitudinile solicitate de piața muncii. Grupul BM este constituit din cinci instituții:

1. Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) – oferă împrumuturi țărilor cu venituri mici și medii.
2. Asociația Internațională pentru Dezvoltare (AID) – acordă împrumuturi fără dobândă numite „credite” și granturi celor mai sărace țări.
3. Corporația Financiară Internațională (CFI) – finanțează proiecte ale sectorului privat, mobilizează capitalul de pe piețele internaționale în vederea sprijinirii agenților economici din țările în curs de dezvoltare, acordă servicii de asistență tehnică companiilor și guvernelor.
4. Agenția de Garantare a Investițiilor Multilaterale (AGIM) – furnizează investitorilor garanții împotriva pierderilor cauzate ca urmare a riscului non-comercial din țările în curs de dezvoltare.
5. Centrul Internațional de Soluționare a Litigiilor Investiționale (CISLI) – oferă facilități de conciliere și arbitraj pentru soluționarea litigiilor investiționale.

Tabelul 2. Proiecte finanțate de Banca Mondială în Republica Moldova

Denumirea proiectului	Data implementării	Valoarea proiectului \$
1. Proiect de învățământ superior	5 Martie 2020	39.40 milioane
2. Proiectul de răspuns COVID-19 pentru situații de urgență din Moldova	24 Aprilie 2020	57.90 milioane
3. Finanțarea de urgență a pandemiei din Moldova pentru COVID-19	23 Decembrie 2020	3.48 milioane

Sursa: <https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/>

Analizând tabelul 2, putem menționa că obiectivul de dezvoltare a proiectului 1 este îmbunătățirea orientării către piața muncii a unor instituții de învățământ superior selectate și a mecanismelor de asigurare a calității, iar obiectivele proiectelor 2 și 3 sunt prevenirea, detectarea și răspunsul la amenințarea reprezentată de pandemia COVID-19 în Republica Moldova.

Republica Moldova a aderat la Conferința pentru Securitate și Cooperare Europeană la 30 ianuarie 1992. Din momentul aderării, Republica Moldova s-a bucurat de o susținere permanentă din partea OSCE, care este principalul actor internațional colectiv, implicat în procesul de reglementare a conflictului transnistrean. Din 2016, Republica Moldova și OSCE au convenit să lucreze la opt măsuri de consolidare a încrederii, care constituie pachetul “Berlin-plus,.. Acest pachet constituie măsurile:

1. Redeschiderea podului între localitățile Gura Bâcului și Bâcioc;
2. Apostilarea diplomelor universitare transnistrene;
3. Funcționarea școlilor cu predare în grafie latină din Transnistria;
4. Accesul fermierilor moldoveni la terenurile agricole ;
5. Participarea vehiculelor din Transnistria în traficul internațional;
6. Ecologie;
7. Telecomunicații;
8. Dosarele penale și libertatea de circulație.

Până în prezent, părțile au înregistrat realizări majore în șase acorduri, care au îmbunătățit viața de zi cu zi a studenților, profesorilor, fermierilor, antreprenorilor de pe ambele maluri ale râului Nistru.

De la aderarea Republicii Moldova la Consiliul Europei din data de 13 iulie 1995, Organizația a susținut Moldova în îndeplinirea obligațiilor sale statutare și a angajamentelor specifice pentru consolidarea democrației, a drepturilor omului și a statului de drept. Proiectele finanțate de către Consiliul Europei în Republica Moldova sunt:

1. Combaterea violenței împotriva copiilor în Republica Moldova – obiectivul este de a contribui la îmbunătățirea răspunsului statului împotriva violenței copiilor ;
2. Susținere pentru consolidarea în continuare a eficienței și calității sistemului judiciar din Republica Moldova – scopul este îmbunătățirea sistemului juridic ;
3. Educație pentru democrație în Republica Moldova – bugetul total al proiectului este de 1.080.000 euro și are obiectivul de a contribui la o societate pașnică și democratică în R.M ;
4. Îmbunătățirea practicii electorale în Republica Moldova – obiectivul general este îmbunătățirea integrității, transparenței și calității procesului electoral ;
5. Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova;
6. Acțiune împotriva corupției în Republica Moldova – obligațiunile acestuia este de a implementa standardele internaționale de combatere a sărăciei și are un buget de 250.000 dolari.

CONCLUZIE

Pentru Republica Moldova orice colaborare în cadrul Organizațiilor Internaționale prezintă numeroase avantaje de ordin economic, politic, diplomatic, social și cultural.

Din punct de vedere politic relațiile Republicii Moldova cu Organizațiile Internaționale înseamnă stabilitate democratică, creșterea nivelului de securitate a statului și a cetățenilor. Din punct de vedere economic aceste relații semnifică avansarea competitivității țării pe termen lung pe piața comunității, creșterea oportunităților de acces la fondurile de dezvoltare, investiții și tehnologii noi. Investițiile, proiectele finanțate de organizațiile internaționale sunt un element de bază pentru economia Republicii Moldova. Deci, Republica Moldova rămâne a fi dependentă de investițiile, împrumuturile și ajutoarele acordate de partenerii externi, aceasta dependentă contribuind la creșterea economică a țării noastre.

BIBLIOGRAFIE:

1. UNDAF Moldova RO.pdf
2. <https://moldova.un.org/ro/sdgs>
3. <https://mfa.gov.md/ro/content/republica-moldova-si-onu>
4. <https://www.imf.md/imfmoldrom.html>
5. <https://www.worldbank.org/ro/country/moldova>
6. <https://www.osce.org/ro/moldova>
7. <https://www.coe.int/ro>

Coordonator științific: POPA Marina, dr., conf. univ.
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: popa.marina.vasile@ase.md